

עין משפט
גר מצוה

השולח פרק רביעי גיטין

מסורת הש"ס

(א) נשכח לט: ועי' ברכות ט.
(ב) וי"ג: (ג) ולקמן מה:
מונה ד. קדושין כג.
(ד) ועל: לה: לקמן כג.
(ה) ולקמן מה: (ו) ויקרא
טו, (ז) ורש"י ל"ב רכ"א ועי'
לקמן פס: מ"ט עה"ג.

תורה אור השלם

1. ואיש כי ישבב את
אשה שבבת זרע והוא
שפתה נחיתת לאיש
והפרה לא נפרתה או
חפשה לא נתן לה בקרת
תורה לא יומתו כי לא
חפשה

גליון הש"ס

נב' אפרו לפני רבי אבה
נתיישבה: עי' ב"ק דף טו
ע"א ח"פ ד"ה ר"ה ק"ו
דכאשרא:

הגהות הב"ח

(א) נב' אשכחיה רב נתמן
בר יצחק לרבה בר שילת
דכיה קלי:

מוסף רש"י

לה לה מאשה. כתיב
הכל ודברים דר' וכתב לה.
וכתיב חסם וחקקה טו' או
חטטה לא נתן לה ונתיבה
1. אף הראו בנות דמי
עצמו ריבוא. אם ימלא
אלם יסוף נתן לו כסף על
מת שאלו לבעלי רשות זו
(לעיר כח) כסף שרשון
למכור לחתים ק"ה הם
רשאים לקבל הכסף מיד
העבד עלמו כחית הכירה
לקמן כג. מנבי שהורא
כמובר לו. לעבד עלמו
(ט) כסף שהיא יטיל
למכור לחתים וכלכד
שמוס דרך תחם וממכר
ולא דרך פדיון (לעיר כח).

כפירוש שמיע לך. מרבי יהושע בן לוי: מאי כללא. מלחם כלל יש
לי ללמוד דקבנית מינאי מכללא שמיע לך: כפי'אשתי. לשון הפקר הוא:
אין לו סקנה. בנת ישראל ולא בשפחה מה שיתחבר הוא קלת ואינו
גמור: מה אשה. אם הפקירה בעלה לא התירה לינשא לאחר בנך עד

שיתן גט: וקא דייקט מינה. כיון
דרכי מלשה יליף לא איירי רבי אלף
במפקיר עבד גדול יש לו יד לקנות
עלמו ומשהפקירו אין לו עליו אלף
איסור אבל לא ממון כלשהו זו שגט
שלה אינו נא להפקיע ממון שיש לו
עליה אלף איסור. אבל בעבד קטן לא
איירי רבי דלא דומיא דלשה הוא
דליכא דררא דממונא עליה ובדידיה
סבירא ליה דיש לו תקנה בשפחה דלא

קנה עלמו כשפקר: ואי מכללא. יפניא
מאי קשיא לך בגוה דלאטריף לך
למינעי בפירוש או מכללא: אמר
ליה. אי מכללא שמיע לך לאו שפיר
דייקת: דוק מינה להאי גיטא מה
אשה בין גדולה בין קטנה. התרחה
נגט אף מפקיר עבדו דליירי ביה
רבי בין גדול בין קטן קאמר ודומיא
דלשה הוא להך גיטא: אין לו תקנה
אלא כשטר. כלשה. שהמא משמע דעבד
אינו יומת אפי' בפדיון: או בכסף או
כשטר. תקנתו של עבד דלא יתקוש
פדיון כסף לשטרד) דכתיב והפדה לא

נפדתה או חופשה וגו': והאי.
דלפקירה: פקע ליה כספיה.
ומעתה אין לו תקנה אלף כשטר:
ולאטוקי מהאי סגא. הא דלמרינן
עבד יומת כסף לפסוקי מהאי תנא:
יכול ישא כסף גומר. שחזרה אף
להפקיע מידי איסור: אורעה כל
הפרשה. כל מקרא הפרשה אורעה
וסיימי' ללא חופשה מדלגא כתי' כסיפא
לא יומתו כי לא נפדתה או חופשה
אלא כי לא חופשה ש"מ כי נפדתה
נמי לא יומתו דאין בקדושין משום
אשח אשח ודאילי ולא נכתב לה גט
שחזרו וה"ק קרא והפדה לא נפדתה
פדויה ואינה פדויה התרפת לאש
בגון שפחה כעניית תליה שפחה
ותליה נת חורין המאורסת לעבד
עברי שהול מותר בשפחה ובנת
חורין הנא עליה נאשס דאי לא

נפדתה כלל אין כאלו אשס ולכן
החזרה פדויה ולא משום דאי נפדתה
לגמרי יכו קידושיה קדושין והבא
עליה כמיסה דמלכת סיפא לא
יומתו כי לא חופשה משמע אורעה
דין מיתמה כמיפוש השטר ואפילו
נפדתה כולה בלא שטר אין בה מיתה
והא דכתיב לא נפדתה רבותא
אשמעינן דאע"ג דלא נפדתה כולה
אלא תליה איכא אשס: גומר כה.
מוציאה לגמרי בין משעבוד בין
מאיסור: ואין כסף גומר כה. דאינו
מוציא אלף מדי שיעבוד אבל לא מדי

איסור שפחה שיהו קדושין מופסקין בה: דכי פלגה. בית הכנסת: אמר לו אני הייתי אומר אין
ולמרו דר' זירא משמיה דרב נתמן אמר הלכה: וכי אשאי. אלא לטורא אשכחיה כי: אימא לי איזי גופא דעובדא. דרב נתמן
דשמעינן מינה דלמרו הלכה הכי הוה: שקל כומסיה. כונעו: מאן דחוא. סבר משום דהלכה כרבי אשכחיה
מליפין הן קודר לקונה ככסף דכתיב שקל איש ועלו (רות ד) ולא אמר כלום דרב נתמן להמירה לישראל קאמר כר' שמעון אבל
מידי שעבוד יאלת: ולא היא. האי דלמרו לי דרב נתמן אמר הלכה אלף אין הלכה קאמר מדעתאי אף מידי שעבוד
לא יאלת: דהוה ליה כליו של מקנה. וק"ל בפרק הובב (ב"מ מ): דהלכתא כרב דלמרו ככליו של קונה. ומשום דכרבי שכיב
מרע ליכא שהרי לא היה כמוסר לגבי להקטמה לעממה כמתנת שכיב מרע אלף בקטן זה נמכר להמירה והרי הוא עומת:

מה אשה איסורא וליא כמנוא. וז"ל הי"ך עבד משתמחר כשטר
לאבא שאלו אם לא יפקירו מחלה דמה אשה איסורא ולא ממונא
אף כו' וכי חילת דלשון הכתוב כשטר כגון הרי את בן חורין הרי את
לעמך היו לשון הפקר אם כן לשמואל למה לי שטרא יפקירו ועוד

דלפי' על ידי הפקר הי"ך משתמחר
קטן לאבא שאלו ואורי' דדוקא בקטן
דמיתה דליפין מלשה אמרי' איסורא
ולא ממונא דומיא דלשה אבל שטר
שכתוב נהדיא בקרא או חופשה לא
נתן לה (ויקרא ט) משומרת כשטר
לחודיה דמקרא מלא דינר הכתוב ועוד
דליחקט שטר לקטן כסף דכתיב
(שס) והפדה לא נפדתה ועיקר קטן
כסף מפקיע ממון כדלמרו הכא
נתיישבתי מפלוני עבדי אין לו תקנה
אלא כשטר אבל ככסף לא דפקע ליה
כספיה מני אפקריה:

אמר להן אי עשה ולא כ"אום.
פירש בקונ' משום דכרבי
שיב מרע כמכונן וכמסורין דמו
ליכא שהרי לא היה כמוסר לגבי
להקטמה לעממה אלף בקטן זה נמכר
לשחררה והרי הוא עומת ולא שייך
להקטמה לעממה אלף בקטן זה נמכר
לשחררה והרי הוא עומת ולא שייך
ליכא להמיי' אם היה כמוסר לגבי: מ
משום דהוה ליה כלי' ש"י
מקנה. אבל אם היה
כליו של קונה הימה וזכה עממה
נחליפין דמני' נהדיא כפ"ק דקדושין
דלש' דעבד כעניי נקנה
נחליפין משום דחליפין דמו לכסף
וכל היכא לכסף קני חליפין נמי
קני פרו מלשה משום דנפשות
משוה פקטוה לא מקניא נפשה
כדלמרו ברבי קדושין (דף ג.) ומכאן
יש להוכיח דהלכה כרב דלמרו
ככליו של קונה בפרק הובב (ב"מ
מ): ועוד אמרינן חסם נמנא דכשר
למקניה ביה לאטוקי מדליו ולא דמי
להא דלמרו בפרק המגשר (לקמן פה):
דלמקן ו"רנא מיומא דקן ולעלם
לאטוקי

הלכה כר' שמעון ורב יוסף בר חמא א"ר יוחנן רבי אבה בר רב
רב נתמן בר יצחק (א) לרבא בר שאילתא דהוה קאי אפיתחא דבי תפלה
א"ל הלכה או אין הלכה א"ל אני אומר אין הלכה ורבנן דאתו ממחזא
אמרי אמר רבי זירא משמיה דרב נתמן אמר רבי אבה בר רב יוחנן
לר' חייא בר אבין אמרי ל' אימא לי איזי גופא דעובדא היכי הוה אמר לי דההיא
אמתא דהוה מרה שכיב מרע אתיא בכיא קמיה אמרה ליה עד אימת תשתעביד
ותיזיל ההיא איתתא שקל כומתיה שדא בה אמר לה אין קני הא וקני
נפשיה אתו לקמיה דרב נתמן אמר להו לא עשה ולא כלום מאן דחזא סבר
משום דהלכה כר' שמעון ולא היא אלא משום דהוה ליה כלי' של מקנה אמר
רב שמואל בר אחיטאי אמר רב המנונא סבא אמר ר' יצחק בר אשיאן אמר רב
הונא אמר רב המנונא הלכה כר' שמעון ולא היא אין הלכה כר' שמעון אמר ר'
זירא אמר ר' חנינא אמר רב אשי אמר רבי עבד שנשא את בת חורין בפני רבו

יצא
איסור שפחה שיהו קדושין מופסקין בה: דכי פלגה. בית הכנסת: אמר לו אני הייתי אומר אין
ולמרו דר' זירא משמיה דרב נתמן אמר הלכה: וכי אשאי. אלא לטורא אשכחיה כי: אימא לי איזי גופא דעובדא. דרב נתמן
דשמעינן מינה דלמרו הלכה הכי הוה: שקל כומסיה. כונעו: מאן דחוא. סבר משום דהלכה כרבי אשכחיה
מליפין הן קודר לקונה ככסף דכתיב שקל איש ועלו (רות ד) ולא אמר כלום דרב נתמן להמירה לישראל קאמר כר' שמעון אבל
מידי שעבוד יאלת: ולא היא. האי דלמרו לי דרב נתמן אמר הלכה אלף אין הלכה קאמר מדעתאי אף מידי שעבוד
לא יאלת: דהוה ליה כליו של מקנה. וק"ל בפרק הובב (ב"מ מ): דהלכתא כרב דלמרו ככליו של קונה. ומשום דכרבי שכיב
מרע ליכא שהרי לא היה כמוסר לגבי להקטמה לעממה כמתנת שכיב מרע אלף בקטן זה נמכר להמירה והרי הוא עומת:

איסור שפחה שיהו קדושין מופסקין בה: דכי פלגה. בית הכנסת: אמר לו אני הייתי אומר אין
ולמרו דר' זירא משמיה דרב נתמן אמר הלכה: וכי אשאי. אלא לטורא אשכחיה כי: אימא לי איזי גופא דעובדא. דרב נתמן
דשמעינן מינה דלמרו הלכה הכי הוה: שקל כומסיה. כונעו: מאן דחוא. סבר משום דהלכה כרבי אשכחיה
מליפין הן קודר לקונה ככסף דכתיב שקל איש ועלו (רות ד) ולא אמר כלום דרב נתמן להמירה לישראל קאמר כר' שמעון אבל
מידי שעבוד יאלת: ולא היא. האי דלמרו לי דרב נתמן אמר הלכה אלף אין הלכה קאמר מדעתאי אף מידי שעבוד
לא יאלת: דהוה ליה כליו של מקנה. וק"ל בפרק הובב (ב"מ מ): דהלכתא כרב דלמרו ככליו של קונה. ומשום דכרבי שכיב
מרע ליכא שהרי לא היה כמוסר לגבי להקטמה לעממה כמתנת שכיב מרע אלף בקטן זה נמכר להמירה והרי הוא עומת: